

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р. Стефан Иванов Мичев,
професор в катедра “Национална сигурност”
при факултет “Информационни науки” на УниБИТ,

за дисертационния труд на Иван Желев Йорданов
на тема „*Етнодемографската ситуация в Република България и
влиянето ѝ върху националната сигурност*”,
за получаване на образователна и научна степен „доктор“ по професионално
направление „Науки за земята“ (География на населението и селищата)

2018

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем.

Значимостта на изследвания в дисертацията научен проблем е във въпрос за съмнение. Иван Йорданов доказва актуалността на темата, а постигнатите резултати ни убеждават, че докторантът е навлязъл в проблематиката и има точна оценка за разработките на други изследователи.

Значимостта за науката и практиката може да се изведе от необходимостта да се изследва взаимодействието между отделните етнически общности на дадена територия, житейските им нагласи и въздействието, което оказва върху тях съществуващото днес социално разслоение.

Съгласен съм с докторанта, че в съвременния свят на глобализационни промени, възникващи международни конфликти и изменяща се в световен мащаб среда за сигурност, състоянието на етнодемографската картина и установените връзки между етническите общности в държавата са главния фактор, оказващ влияние върху формирането на държавните политики и приоритети в областта на демографското развитие, защитата на сигурността на гражданите, обществото и държавата.

2. Обща характеристика на дисертационния труд.

В цялото изследване последователно се отстоява разбирането, че държавата е тази обединяваща институция, без функционирането на която различните етнически общности не могат да се развиват отделени едни от други, а опазването на националната и международната сигурност става ключов фактор за изграждането на държавните политики.

Несъмнен успех за Иван Йорданов е формулирането на обекта, предмета, изследователската хипотеза, целта и задачите на научното изследване. Подходът към предмета на изследване в дисертационния труд може да се определи като интердисциплинарен и това несъмнено се е отразило и върху сполучливия подбор и използването на методите. Налице е единство между целта, задачите на изследването и постигнатите резултати.

Използвана е подходяща методология и методи за научен анализ, достатъчно разнообразни и актуални източници и библиография, съдържаща основни нормативни документи, както и изследвания на български и чужди автори.

Научното изследване е концентрирано върху развитието на демографските процеси, състоянието на етнодемографската картина на българската нация и въздействието, което етническите отношения оказват върху националната сигурност. Анализирани са съществуващия етнически модел, както и възможностите за неговото развитие.

Резултатите от научния анализ допълват разбирането за отношенията между отделните етнически общности и произтичащите от това рискове и заплахи за сигурността на държавата.

В първа глава на дисертацията с оглед на темата е логично да се разгледат причините за възникване на етносите и показателите за тяхното разграничаване, както и демографските процеси и влиянието им върху развитието на етносите. Много важно е, че докторантът отделя достатъчно място на миграционните процеси в света и в Европа и отражението им върху демографската картина. Иван Йорданов представя своя прочит на постигнатото от други изследователи при изясняване на съдържанието на основните понятия.

Общата ми оценка за съдържанието на втора глава е положителна и тя се базира върху представената концептуална рамка на рисковете и заплахите за националната сигурност във връзка с демографските характеристики и етнодемографски аспекти на тези рискове за националната сигурност на Република България. Аналитично е представен българският етнически модел и мястото му в националната сигурност на Република България, както и съвременните предизвикателства пред анализаторите, политиците и държавниците за запазване и развитие на този модел на етнически отношения.

Постигнатите резултати от теоретичния анализ в първите две глави са сериозни и отговарят на изискванията за една докторска дисертация, а в трета глава доказателствата за тази оценка се допълват с авторски принос в изследването. В

тази глава е представена визията на докторанта за Мониторинг и управление на етнодемографските процеси и националната сигурност на страната. Извършен е SWOT-анализ на състоянието на системата „Етнодемографска ситуация“ – „Национална сигурност“ и е потърсена корелация на резултатите от анкетното проучване спрямо матрицата на SWOT-анализа.

Предложени са регулаторни механизми за управлението на етнодемографските процеси и въздействието им върху националната сигурност, както и възможна система за мониторинг и контрол на взаимодействието между държавните институции регулиране на етнодемографските процеси и националната сигурност на Република България.

3. Характеристика на приносите в дисертационния труд.

Справката за научните приноси отразява постиженията на Иван Йорданов. Те сполучливо са разделени на научни и приложни, но приложните могат да бъдат допълнени поне с още един, който примерно би изглеждал така: *Създадена е конструкция от знания, която се използва и може да се използва за обучение на студенти, докторанти и специализанти в сферата на сигурността.*

4. Критични бележки и препоръки

Като участник в предварителното обсъждане на дисертационния труд отправих някои критични бележки и тук искам да отбележа, че докторантът се е съобразил с тях и е направил необходимите корекции. Това се отнася и до критичните бележки на колегите, които също са отчетени от докторанта в окончателния текст на дисертационния труд. Смятам, че това е добър атестат от гледна точка на бъдещите изследвания на докторанта.

Основната ми препоръка е, че резултатите от изследването освен чрез автореферата и с публикациите по темата може и трябва да получат необходимата публичност и чрез издаването на монографичен труд.

5. Заключение

Представеният дисертационен труд на Иван Желев Йорданов е завършено произведение, отговарящо на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

Давам положителна оценка на дисертационния труд на тема: „Етнодемографската ситуация в Република България и влиянието ѝ върху националната сигурност” и съм съгласен Иван Желев Йорданов да получи образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление „Науки за земята“ (География на населението и селищата).

07.06.2018

проф. д-р Стефан Мичев.....